

Моргулець О.Б., д.е.н., професор
Зінченко О.В., к.е.н., доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА ЯКОСТІ ОБЛІКОВО- АНАЛІТИЧНИХ РОБІТ У ШВЕЙНІЙ ГАЛУЗІ

Особливістю швейного виробництва є те, що традиційними методами здійснювати контроль використання запасів у виробництві складно. Виробництво швейної продукції є повторюваним процесом і складається із серії послідовних операцій, які не залежать від виду виробу, що шиється у певний період часу. У швейному виробництві результатом невеликої кількості загальних операцій в кожному процесі є широкий асортимент продукції, що потребує розробки нормативів витрат.

Вибір стратегії впливає на організацію облікової системи підприємств швейної галузі. Суттєвого значення мають технологічні витрати, визначення собівартості продукції для ціноутворення, облік витрат за процесами у розрізі центрів відповідальності, контроль відповідності фактичних витрат прогнозованим. Оперативно контролювати відповідність витрат встановленим нормативам і впливати на них у процесі виробництва швейної продукції забезпечує калькулювання собівартості за нормативними витратами, оскільки процеси швейного підприємства дозволяють точно виміряти вихід продукції та визначати кількість матеріалів необхідних для випуску одиниці продукції.

Аналіз управління виробництвом свідчить, що собівартість вітчизняної швейної продукції, здебільшого, формується без належного врахування економічного змісту, призначення та функціональної ролі видів витрат, що впливає на зниження попиту. За даних умов вирішити питання ефективного економічного розвитку швейних підприємств неможливо без удосконалення облікової системи за ділянкою виробничих витрат та формування собівартості продукції для потреб управління.

Питанням удосконалення теорії та практики облікової системи виробничих витрат та формування собівартості продукції присвячено значна кількість наукових праць проте, проблеми облікової практики саме швейного виробництва розкриті недостатньо. Ключовими категоріями ефективних виробничих відносин є об'єктивні перетворення в організації і методології облікової системи витрат та формування собівартості продукції. Різноманітні нормативні документи, які не враховують галузеві особливості швейного виробництва призводять до зниження інформативності обліку, що впливає на практичну діяльність суб'єкта господарювання.

Потребують глибшого дослідження класифікація витрат, питання організації та удосконалення методики обліку прямих і непрямих витрат швейного виробництва, зведений облік витрат та калькулювання собівартості швейної продукції.

Класифікацію виробничих витрат та формування собівартості продукції відповідно до їх економічної сутності слід структурувати за такими напрямками, зокрема, інформація про витрати для визначення собівартості продукції та загального фінансового результату, для прийняття відповідних рішень, для контролю і регулювання. Таким чином, це дасть змогу досліджувати витрати виробництва з різних сторін, що сприятиме підвищенню ефективності прийнятих управлінських рішень. Групування витрат за місцями їх виникнення та центрами відповідальності дозволяє визначити склад витрат кожного переділу (розкрій, виробництво за швейними операціями, виробництво готової продукції) відповідно до об'єктів обліку. Доцільним є розробка типової номенклатури місць виникнення витрат швейних підприємств і перелік показників, які забезпечують користувачів необхідною обліково-економічною інформацією. Наведене групування передбачає застосування нормативного обліку витрат, що сприятиме управлінню ними шляхом виявлення відхилень і застосування коригувальних дій з метою попередження різних втрат у технологічному процесі.

Завершальним етапом обліку витрат, від організації якого залежить

ефективність визначення собівартості швейної продукції є зведений облік виробничих витрат. На його методику, окрім типу виробництва, об'єктів обліку та калькулювання, класифікації витрат, методу розподілу непрямих витрат, впливає метод калькулювання собівартості продукції. Дослідження свідчать, що потребам управління швейного виробництва найповніше відповідає нормативний попередільний метод калькулювання повної собівартості продукції за такими напрямками:

1. Формування масиву нормативних калькуляцій собівартості швейних виробів та ведення поточного обліку змін норм з метою внесення їх до розроблених нормативних калькуляцій;
2. Облік фактичних витрат та відхилень від норм, який здійснюється за місцями виникнення витрат і центрами відповідальності;
3. Розрахунок фактичної виробничої собівартості продукції на підставі зведеного нормативного обліку витрат;
4. Визначення повної собівартості швейної продукції з урахуванням адміністративних, маркетингово-збутових та інших операційних витрат.

Таким чином, належно організований зведений облік витрат сприятиме покращенню дієвості та оперативності облікових процедур, ефективності поточного контролю відхилень від норм за причинами, місцями виникнення та відповідальними особами за всіма переділами технологічного процесу швейного виробництва.

Загалом, належна обліково-аналітична система виробничих витрат та формування собівартості продукції швейних підприємств, дозволяє підвищити оперативність і достовірність інформації, сприяє розширенню можливостей управління собівартістю швейної продукції за рахунок виявлення резервів зниження витрат, прийняття своєчасних коригувальних рішень, попередженню відхилень від норм за видами продукції, причинами і центрами відповідальності.

Література

1. Сурженко Л. А. Накопление и распределение затрат при попроцессном методе в швейной промышленности // Вісник Східноукраїнс. нац. Ун-ту ім. В.Даля. – Луганськ. – 2007. – № 2 (108). – С. 125-130.